

Dr hab. Tadeusz Paweł Rutkowski

Wymagania na egzamin (typu A) z historii XX w.

1. Ogólna wiedza podręcznikowa o epoce

- Podręczniki do wyboru: Wojciech Roszkowski "Najnowsza historia Polski", t. 1 - 3, Warszawa 2003 i późniejsze lub Cz. Brzoza, A. L. Sowa "Wielka Historia Polski", t. 5, Kraków - Warszawa 2005 (i późniejsze) lub Ryszard Kaczmarek „Historia Polski 1914 – 1989”, Warszawa 2010; "Historia polityczna świata XX wieku 1901 - 1945", pod red. Marka Bankowicza, Kraków 2004 i "Historia polityczna świata XX wieku 1945 - 2000", pod red. M. Bankowicza, Kraków 2004 lub J. Tyszkiewicz, E. Czapiewski „Historia powszechna. Wiek XX”, PWN, Warszawa 2010.

Oprócz tego 6 monografii, w tym 2 dotyczące historii i jedna publikacja źródłowa (do samodzielnego wyboru) – zakres lektur powinien obejmować całość XX w. (1905 – 1990). Publikacje dwutomowe są traktowane jako dwie pozycje.

Wykaz monografii (można zaproponować własne - do akceptacji przez przyjmującego egzamin)

Historia Polski

„Armia Krajowa: rozwój organizacyjny”, Warszawa 1996,
„Armia Krajowa: szkice z dziejów sił zbrojnych Polskiego Państwa Podziemnego”, Warszawa 1999,
„Operacja „Burza” i Powstanie Warszawskie 1944”, Warszawa 2004,
Adamczyk Arkadiusz „Generał dywizji Sławoj Felician Składkowski (1885 – 1962). Zarys biografii politycznej”, Toruń 2001,
Ajnenkiel Andrzej „Spór o model parlamentaryzmu polskiego”, Warszawa 1972
Dudek Antoni, Gryz Ryszard „Komuniści i Kościół w Polsce (1945 – 1989)”, Kraków 2003,
Batowski Henryk „Polska dyplomacja na obczyźnie 1939 – 1941”, Kraków 1991,
Bechta Mariusz „Rewolucja, mit, bandytyzm. Komuniści na Podlasiu w latach 1939 – 1944”, Warszawa – Biała Podlaska 2000,
Bernaszewski Bogusław „Polityka PPR wobec zalegalizowanych partii i stronnictw”, Warszawa 1996,
Boradyn Zygmunt „Niemen rzeka niezgody. Polsko – sowiecka wojna partyzancka na Nowogródczyźnie 1943 – 1944” Warszawa 1999,
Borkowski Jan „Ludowcy w II Rzeczypospolitej” t. 1, 2 Warszawa 1987,
Buczek Roman „Stronnictwo ludowe w latach 1939 – 1945. Organizacja i polityka”, Londyn 1975,
Bujak Waldemar „Historia Stronnictwa Pracy 1937 – 1946 – 1950”, Warszawa 1988,
Chojnowski Andrzej „Koncepcje polityki narodowościowej rządów polskich w latach 1921 – 1939”, Wrocław 1979,
Chojnowski Andrzej „Piłsudczycy u władzy. Dzieje Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem”, Wrocław 1986,
Ciechanowski Jan M. „Powstanie Warszawskie. Zarys podłoża politycznego i dyplomatycznego”, Warszawa 1984 (i późniejsze),

Ciesielski Stanisław „Myśl polityczna polskich komunistów w latach 1939 – 1944”, Wrocław 1990,

Ciesielski Stanisław, Hryciuk Grzegorz, Srebrakowski A. „Masowe deportacje radzieckie w okresie II wojny światowej”, Wrocław 1994,

Codogni Paulina „Rok 1956”, Warszawa [2006].

Davies Norman „Powstanie '44”, Kraków 2004,

Dominiczak Henryk „Organy bezpieczeństwa PRL 1944 – 1990”, Warszawa 1997,

Drozdowski Marian Marek „Władysław Raczkiewicz” t. 1 - 2, Warszawa 2002, (jako dwie książki),

Dunin – Wąsowicz Krzysztof „Polski ruch socjalistyczny 1939 – 1945”, Warszawa 1993

Duraczyński Eugeniusz, Turkowski Romuald „O Polsce na Uchodźstwie. Rada Narodowa Rzeczypospolitej Polskiej 1939 – 1945”, Warszawa 1997,

Duraczyński Eugeniusz „Rząd polski na uchodźstwie 1939 – 1945: organizacja, personalia, polityka”, Warszawa 1993,

Dymarski Mirosław „Stosunki wewnętrzne wśród wychodźstwa polskiego i wojskowego we Francji i w Wielkiej Brytanii 1939 – 1945”, Wrocław 1999,

Eisler Jerzy „Polski rok 1968”, Warszawa 2006,

Eisler Jerzy „Grudzień 1970: geneza, przebieg konsekwencje”, Warszawa 2012,

Fijałkowski Zenon „Kościół Katolicki na ziemiach polskich w latach okupacji hitlerowskiej”, Warszawa 1983,

Głowiński Tomasz „O nowy porządek europejski: ewolucja hitlerowskiej propagandy politycznej wobec Polaków w Generalnym Gubernatorstwie 1939 – 1945”, Wrocław 2000,

Friszke Andrzej „Opozycja polityczna w Polsce 1945 – 1980”, Londyn 1994,

Friszke Andrzej „Życie polityczne emigracji”, Warszawa 1999,

Gadomski Bogdan „Biografia agenta. Największy agent policji politycznej II RP. Józef – Jusek Mützenmacher (1903 – 1947), Warszawa 2009,

Głowacki A. „Sowieci wobec Polaków na ziemiach wschodnich II Rzeczypospolitej 1939 – 1941”, Łódź 1998,

Gmitruk Janusz „Bataliony Chłopskie 1940 - 1945”, Warszawa 2000,

Gnatowski Michał „W radzieckich okowach. Studium o agresji 17 września 1939 r. i radzieckiej polityce w regionie łomżyńskim w latach 1939 – 1941” Łomża 1997,

Gontarczyk Piotr „Polska Partia Robotnicza – droga do władzy 1941 – 1944”, Warszawa 2003 (2005),

Grabowski Waldemar „Polska tajna administracja cywilna 1940 – 1945”, Warszawa 2003,

Gregorowicz Stanisław, Zacharias Michał J. „Polska – Związek Sowiecki. Stosunki polityczne 1925 – 1939”, Warszawa 1995,

Grzelak Czesław „Kresy w czerwieni. Agresja Związku Sowieckiego na Polskę w 1939 roku”, Warszawa 1998,

Habielski Rafał „Życie społeczne i kulturalne emigracji”, Warszawa 1999,

Hübner Piotr „Siła przeciw rozumowi Losy Polskiej Akademii Umiejętności w latach 1939 – 1989”, Kraków 1994

Hułas Magdalena „Goście czy intruzi?: rząd polski na uchodźstwie wrzesień 1939 – lipiec 1943”, Warszawa 1996,

Jasiewicz Krzysztof „Zagłada polskich kresów: ziemiaństwo polskie na Kresach Północno – Wschodnich Rzeczypospolitej pod okupacją sowiecką 1939 – 1941. Studium z dziejów zagłady dawnego narodu politycznego”, Warszawa 1998,

Jasiewicz Krzysztof „Pierwsi po diable: elity sowieckie w okupowanej Polsce 1939 – 1941”, Warszawa 2001,

Kamiński Łukasz „Polacy wobec nowej rzeczywistości 1944 – 1948”, Toruń 2000,

Kamiński Marek K. „Edward Benesz kontra Władysław Sikorski: polityka władz czechosłowackich na emigracji wobec rządu polskiego na uchodźstwie 1939 – 1943”, Warszawa 2005,

Kawalec Krzysztof „Roman Dmowski”, Warszawa 1996 ,

Kawalec Krzysztof „Spadkobiercy niepokornych. Dzieje polskiej myśli politycznej 1918 – 1939”, Wrocław – Warszawa – Kraków 2000,

Kisielewski Tadeusz „Federacja środkowoeuropejska. Pertraktacje polsko – czechosłowackie 1939 - 1943”, Warszawa 1991,

Kołodziejczyk Arkadiusz „Maciej Rataj 1884 – 1940”, Warszawa 1991,

Komorowski Krzysztof „Polityka i walka: konspiracja zbrojna ruchu narodowego 1939 - 1945”, Warszawa 2000,

Kornat Marek „Polska 1939 roku wobec Paktu Ribbentrop – Mołotow. Problem zbliżenia niemiecko – sowieckiego w polityce zagranicznej II Rzeczypospolitej”, Warszawa 2002

Korpalska Walentyna „Władysław Eugeniusz Sikorski. Biografia polityczna”, Wrocław 1981,

Krajewski Andrzej „Między współpracą a oporem. Twórcy kultury wobec systemu politycznego PRL (1975 – 1980)”, Warszawa 2004,

Krasuski Józef „Tajne szkolnictwo w okresie okupacji hitlerowskiej”, Warszawa 1971,

Lesiakowski Krzysztof „Mieczysław Moczar „Mietek”. Biografia polityczna”, Warszawa 1998,

Łossowski Piotr „Stosunki polsko – litewskie 1921 – 1939”, Warszawa – Łowicz 1997,

Machcewicz Paweł „Polski rok 1956”, Warszawa 1993,

Machcewicz Paweł „Emigracja w polityce międzynarodowej”, Warszawa 1999,

Madajczyk Czesław „Polityka III Rzeszy w okupowanej Polsce”, t. 1, 2, Warszawa 1970

Majchrowski Jacek M. „Silni – Zwarci – Gotowi”. Myśl polityczna Obozu Zjednoczenia Narodowego”, Warszawa 1985,

Mańkowski Zygmunt „Między Wisłą a Bugiem, 1939 – 1945, studium o polityce okupanta i postawach społeczeństwa”, Lublin 1982,

Materski „Na widcie. II Rzeczpospolita wobec Sowietów 1918 – 1943”, Warszawa 2005,

Mirowicz Ryszard „Edward Rydz – Śmigły – działalność wojskowa i polityczna”, Warszawa 1991,

Moczulski Leszek „Wojna Polska 1939”, Warszawa 2009,

Muszyński Wojciech „W walce o Wielką Polskę. Propaganda zaplecza politycznego Narodowych Sił Zbrojnych (1939 – 1945)”, Biała Podlaska – Pruszków 2000,

Muszyński Wojciech, „Duch młodych. Organizacja Polska i Obóz Narodowo – Radykalny w latach 1934 – 1944. Od studenckiej rewolty do konspiracji niepodległościowej”, Warszawa 2011,

Nawrocki Zbigniew „Zamiast wolności. UB na Rzeszowszczyźnie 1944 – 1949”, Rzeszów 1998,

Nowak Andrzej, „Polska i trzy Rosje. Studium polityki wschodniej Józefa Piłsudskiego (do kwietnia 1920 roku)”, Kraków 2015,

Nurek Mieczysław „Polska w polityce Wielkiej Brytanii 1936 – 1941”, Warszawa 1981,

Paczkowski Andrzej „Stanisław Mikołajczyk czyli klęska realisty (zarys biografii politycznej)”, Warszawa 1991,

Paczkowski Andrzej „Droga do „mniejszego zła”. Strategia i taktyka obozu władzy lipiec 1980 – styczeń 1982”, Kraków 2002,

Paczkowski Andrzej „Wojna polsko – jaruzelska. Stan wojenny w Polsce 13 XII 1981 – 22 VII 1983”, Warszawa 2006,

Pajewski Janusz „Odbudowa państwa polskiego 1914 – 1918”, Warszawa 1978 (i późniejsze wydania),

Persak Krzysztof „Sprawa Henryka Hollanda”, Warszawa 2006,

Pestkowska Maria „Kazimierz Sosnkowski”, Wrocław 1995,
Pietrzak Jacek „Radykalny piłsudczyk. Biografia Wojciecha Stpiczyńskiego”, Warszawa 2001,
Pietrzak Jacek „Polscy uchodźcy na Bliskim Wschodzie w latach drugiej wojny światowej. Ośrodki, instytucje, organizacje”, Łódź 2012,
Piotrowski Jacek „Piłsudczycy bez lidera (po 1 września 1939 r.)”, Toruń 2003,
Prekerowa Teresa „Konspiracyjna Rada Pomocy Żydom w Warszawie 1942 – 1945”, Warszawa 1982,
Prekerowa Teresa „Zarys dziejów Żydów w Polsce 1939 – 1945”, Warszawa 1992
Przybysz Kazimierz „Polska myśl polityczna 1939 – 1945”, Warszawa 2000,
Romek Zbigniew „Cenzura a nauka historyczna w Polsce 1944 – 1970”, Warszawa 2010,
Sawicki Tadeusz „Rozkaz: zdławić powstanie! Siły zbrojne III Rzeszy w walce z Powstaniem warszawskim 1944” Warszawa 2001 (II wyd. 2010),
Serwański Edward „Wielkopolska w cieniu swastyki”, Poznań 1970,
Sierpowski Stanisław „Stosunki polsko – włoskie w latach 1918 – 1940”, Warszawa 1975,
Skrzypek Andrzej „Mechanizmy uzależnienia. Stosunki polsko – radzieckie 1944 – 1957”, Pułtusk 2002,
Skrzypek Andrzej „Mechanizmy autonomii. Stosunki polsko – radzieckie 1956 – 1965”, Pułtusk – Warszawa 2005,
Skrzypek Andrzej „Mechanizmy klientelizmu. Stosunki polsko radzieckiej 1965 – 1989”, Pułtusk – Warszawa 2008,
Skórzyński Jan, „Siła bezsilnych. Historia Komitetu Obrony Robotników”, Warszawa 2012,
Spalek Robert, „Komuniści przeciwko komunistom. Poszukiwanie wroga wewnętrznego w kierownictwie partii komunistycznej w Polsce w latach 1948 – 1956”, Warszawa 2014,
Stobiecki Rafał „Historia pod nadzorem. Spory o nowy model historii w Polsce (druga połowa lat czterdziestych – początek lat pięćdziesiątych), Łódź 1993,
Stola Dariusz „Nadzieja i zagłada. Ignacy Schwartzbart – żydowski przedstawiciel w Radzie Narodowej RP (1940 – 1945)”, Warszawa 1995,
Stola Dariusz „Kraj bez wyjścia? Migracje z Polski 1949 – 1989”, Warszawa 2012,
Strzembosz Tomasz „Rzeczpospolita podziemna. Społeczeństwo polskie a polskie państwo podziemne 1939 – 1945”, Warszawa 2000,
Suleja Włodzimierz „Józef Piłsudski”, Wrocław 1995,
Szarota Tomasz „Okupowanej Warszawy dzień powszedni. Studium historyczne”, Warszawa 1988,
Szarota Tomasz „Stefan Rowecki „Grot”, Warszawa 1985,
Tarka Krzysztof „Konfrontacja czy współpraca? Litwa w polityce Rządu Polskiego na uchodźstwie 1939 – 1945”, Opole – Warszawa 1998,
Tebinka Jacek „Polityka brytyjska wobec problemu granicy polsko – radzieckiej 1939 – 1945”, Warszawa 1998,
Tebinka Jacek, „Nadzieje i rozczarowania. Polityka brytyjska wobec Polski 1956 – 1970”, Warszawa 2005,
Tebinka Jacek, „Wielka Brytania dotrzyma lojalnie swojego słowa”. Winston S. Churchill a Polska”, Warszawa 2013,
Tomicki Jan „Polska Partia Socjalistyczna 1892 - 1948”, Warszawa 1985,
Torzecki R. „Polacy i Ukraińcy. Sprawa ukraińska w czasie II wojny światowej na terenie II Rzeczypospolitej”, Warszawa 1993,
Turkowski Romuald „PSL w obronie demokracji”, Warszawa 1992,
Waingertner Przemysław „Naprawa” 1926 – 1939. Z dziejów obozu pomajowego”, Warszawa 1999,

Wapiński Roman „Narodowa Demokracja 1893 – 1939. Ze studiów nad dziejami myśli nacjonalistycznej”, Wrocław 1980,
Wapiński Roman „Pokolenia II Rzeczypospolitej” Wrocław 1991,
Wawer Zbigniew „Armia Władysława Andersa w ZSRR 1941 – 1942”, Warszawa 2012,
Wierzbicki Marek „Polacy i Białorusini w zaborze sowieckim: stosunki polsko – białoruskie na ziemiach północno – wschodnich Rzeczypospolitej pod okupacją sowiecką 1939 – 1941”, Warszawa 2000,
Wierzbicki Marek „Związek Młodzieży Polskiej i jego członkowie”, Warszawa 2006,
Winid Bogusław „W cieniu Kapitolu. Dyplomacja polska wobec Stanów Zjednoczonych Ameryki 1919 – 1939”, Warszawa 1991,
Wojciechowski Marian „Stosunki polsko – niemieckie 1933 – 1938”, Poznań 1980,
Zakrzewski Andrzej „Wincenty Witos: chłopski polityk i mąż stanu”, Warszawa 1978,
Zaremba Marcin „Komunizm, legitymizacja, nacjonalizm. Nacjonalistyczna legitymizacja władzy komunistycznej w Polsce ”, Warszawa 2001,
Żarnowski Janusz „Polska Partia Socjalistyczna w latach 1935 – 1939”, Warszawa 1965,
Żaryn Jan „Dzieje Kościoła katolickiego w Polsce 1945 – 1990”, Warszawa 2003,
Żerko Stanisław „Stosunki polsko – niemieckie 1938 – 1939”, Poznań 1998,

Historia powszechna

Baberowski Jörg „Stalin. Terror absolutny”, Warszawa 2014;
Bartoszewicz Henryk „Polityka Związku Sowieckiego wobec państw Europy Środkowo – Wschodniej w latach 1944 – 1948”, Warszawa 1999,
Bosiacki Adam, Izdebski Hubert „Konstytucjonalizm rosyjski. Historia i współczesność”, Kraków 2013;
Carell Paul „Operacja „Barbarossa”, Warszawa 2000,
Conquest Robert „Stalin”, Warszawa 1996, 2000;
Conquest Robert „Wielki terror”, Warszawa 1997;
Dębski Sławomir „Między Belinem a Moskwą. Stosunki niemiecko – sowieckie 1939 – 1941”, Warszawa 2007;
Dębski Sławomir „Między Berlinem a Moskwą: stosunki niemiecko – sowieckie 1939 – 1941”, Warszawa 2003,
Eisler Jerzy „Kolaboracja we Francji 1940 – 1944”, Warszawa 1989,
Fenby Jonathan „Alianci. Stalin, Roosevelt, Churchill. Tajne rozgrywki zwycięzców II wojny światowej”, Kraków 2007,
Fest Joachim „Hitler”, t. 1 – 2, Warszawa 1995 – 1996,
Figes Orlando „Tragedia narodu: rewolucja rosyjska 1891 - 1924”, Warszawa 2009;
Frei Norbert „Polityka wobec przeszłości. Początki Republiki Federalnej i przeszłość nazistowska”, Warszawa 1999,
Gardner Lloyd „Strefy wpływów. Wielkie mocarstwa i podział Europy. Od Monachium do Jałty”, Warszawa 1999,
Gati Charles „Stracone złudzenia. Moskwa, Waszyngton i Budapeszt wobec Powstania Węgierskiego 1956 roku”, Warszawa 2006,
Gilbert Martin „Churchill. Biografia”, t. 1 – 2, Poznań 1996,
Heller Michał, Niekricz Aleksandr „Utopia u władzy: historia Związku Sowieckiego”, t. 1, 2, Poznań 2016;
Jach Anna „Rosja 1991 – 1993. Walka o kształt ustrojowy państwa”, Kraków 2011;

Kamiński Marek K., Zacharias Michał J. „Polityka zagraniczna Rzeczypospolitej Polskiej 1918 - 1939”, Warszawa 1998,
Khlevniuk Oleg „Stalin. Nowa biografia”, Kraków 2016;
Kołakowski Leszek „Główne nurty marksizmu”, t. 2 – 3, Warszawa 2009 (lub wcześniejsze wydania);
Konecki Tadeusz „Skandynawia w II wojnie światowej”, Warszawa 2003,
Krzemiński Czesław „Wojna powietrzna w Europie 1939 – 1945”, Warszawa 1983,
Lowe Peter „Wojna koreańska”, Warszawa 1995,
Łuczak Czesław „Polityka ekonomiczna Trzeciej Rzeszy w latach drugiej wojny światowej”, Poznań 1982,
Madajczyk Czesław „Faszyzm i okupacje 1938 – 1945. Wykonywanie okupacji przez państwa „Osi” w Europie”, t. 1 –2, Poznań 1983 – 1984 (jako dwie książki),
Majewski Piotr M. „Edvard Beneš i kwestia niemiecka w Czechach”, Warszawa 2001
Mastny Wojciech „Stalin i zimna wojna. Sowieckie poczucie zagrożenia”, Warszawa 2006
Mawdsley Evan „Wojna domowa w Rosji 1917 – 1920”, Warszawa 2010,
Mawdsley Evan „Wojna nazistowsko – niemiecka 1941 – 1945”, Kraków 2009,
Mazurczak W. „Kolonializm i wojna. Brytyjskie imperium kolonialne w czasie II wojny światowej”, Poznań 1999,
Montefiore Sebag „Stalin: dwór czerwonego cara”, Warszawa 2004, 2009;
Mularska – Andziak Lidia „Franco”, Londyn 1994,
Musiał Bogdan „Na zachód po trupie Polski”, Warszawa 2009;
Niewieźin Władimir „Tajne plany Stalina. Propaganda sowiecka w przededniu wojny z Trzecią Rzeszą 1939 – 1941”, Kraków 2000,
Ostaszewski Piotr „Wietnam. Najdłuższy konflikt współczesnego świata 1945 - 1975”, Warszawa 2000,
Pichoja Rudolf „Historia władzy w Związku Radzieckim 1945 – 1991”, Warszawa 2011;
Pipes Richard „Rewolucja rosyjska”, Warszawa 2006;
Pipes Richard „Rosja bolszewików”, Warszawa 2005;
Polit Jakub „Chiny”, Warszawa 2004,
Schlögel Karl „Terror i marzenie. Moskwa 1937”, Poznań 2012;
Smaga Józef „Rosja w 20 stuleciu”, Kraków 2001, 2002;
Stafford David „Wielka Brytania i ruch oporu w Europie (1940 – 1945). Zarys dziejów kierownictwa operacji specjalnych (SOE)”, Warszawa 1984,
Taubman William „Chruszczow. Człowiek i epoka”, Warszawa 2012;
Torzecki Ryszard. „Kwestia ukraińska w polityce III Rzeszy (1933 – 1945)”, Warszawa 1972,
Wieczorkiewicz Paweł P. „Łańcuch śmierci: czystka w Armii Czerwonej 1937 – 1939”, Warszawa 2001;
Zubok Władisław „Nieudane imperium. Związek Radziecki okresu zimnej wojny od Stalina do Gorbaczowa”, Kraków 2010,
Zubok Władisław, Pleszakow Konstantin „Zimna wojna zza kulis Kremla. Od Stalina do Chruszczowa”, Warszawa 1999,
Żerko Stanisław „Wymarzone przymierze Hitlera. Wielka Brytania w narodowosocjalistycznych koncepcjach i w polityce III Rzeszy do 1939 r.”, Poznań 1995,

Dr hab. Tadeusz P. Rutkowski

Egzamin „Węzłowe problemy wybranej epoki historycznej, XX w.”, typ. B - wymagania

Znajomość epoki w zakresie podręczników akademickich.

Lista podręczników do wyboru:

Historia Polski: Ryszard Kaczmarek „Historia Polski 1914 – 1989”, PWN, Warszawa 2010 lub Wojciech Roszkowski "Najnowsza historia Polski", t. 1 - 3, Warszawa 2003 i późniejsze lub Czesław Brzoza, Andrzej L. Sowa "Wielka Historia Polski", t. 5, Kraków - Warszawa 2005 (i późniejsze).

Historia Powszechna: Jakub Tyszkiewicz, Edward Czapiewski „Historia powszechna. Wiek XX”, PWN, Warszawa 2010 lub „Historia polityczna świata XX wieku 1901 – 1945”, pod red. Marka Bankowicza, Kraków 2004 i „Historia polityczna świata XX wieku 1945 – 2000”, pod red. M. Bankowicza, Kraków 2004.

Inne podręczniki wymagają uzgodnienia z przyjmującym egzamin. Podręczniki autorstwa Antoniego Czubińskiego nie będą akceptowane.

Zdający(a) powinien opanować treść wybranych podręczników. Wymagana jest znajomość podstawowej faktografii, a także zrozumienie związków przyczynowo skutkowych poszczególnych wydarzeń i procesów historycznych. Należy zwrócić uwagę na dzieje pozaeuropejskie. W tym kontekście należy umiejscowić dzieje Polski w całym obowiązującym na egzaminie okresie.